

Nederland scoort slecht in de Europese statistieken

Een, twee, drie, en dan een vrouw

ACHTERGROND

De norm van 25 procent vrouwelijke hoogleraren in 2010 gaat Nederland niet halen. Het old boys network is in de wetenschap nog te machtig.

Van onze verslaggeefster
Marjon Bolwijn

AMSTERDAM Er zit weinig schot in de toename van het aantal vrouwelijke hoogleraren. Hun aantal neemt maar heel langzaam toe. Met 12 procent vrouwelijke hoogleraren blijft Nederland in de onderste regionen van de Europese statistieken hangen.

In dit tempo haalt Nederland pas in 2030 de doelstelling die de Europese Unie voor volgend jaar heeft gesteld: 25 procent van de hoogleraren moet dan een vrouw zijn. Landen als Finland, Ierland en Roemenië zijn al zover.

Dit blijkt uit de gisteren gepresenteerde Monitor Vrouwelijke Hoogleraren, een initiatief van de stichting De Beauvoir in samenwerking met de Nederlandse Vereniging van Universiteiten en het Landelijk Netwerk Vrouwelijke Hoogleraren.

Vrouwelijke studenten en promovendi zijn er genoeg, maar waar de besluiten worden genomen, zijn vrouwen amper vertegenwoordigd. Slechts 3 van de 15 universiteiten hebben een vrouw in het college van bestuur. En in de functies met de meeste macht en status - decaan en onderzoeksdirecteur - zijn respectievelijk 5 en 6

procent vrouwen te vinden.

Uit promotie-onderzoek van bedrijfskundige Marieke van den Brink blijkt het old boys network in de wetenschap nog oppermachtig. Tweederde van de hoogleraarsbenoemingen wordt achter gesloten deuren van mannenkamers geregeld. De verandering zal moeten komen van mannen op sleutelposities die hun nek durven uit te steken. Zoals op de Radboud Universiteit in Nijmegen en de Universiteit Twente.

In de Monitor Vrouwelijke Hoogleraren prijkt de Radboud Universiteit bovenaan de lijst met 16,7 procent hoogleraren van het vrouwelijke geslacht. Collegevoorzitter De Wijkerslooth ziet er persoonlijk op toe dat het er in versneld tempo meer worden. Als hij vier mannen achter elkaar krijgt voorgedragen voor de functie van hoogleraar, zet hij nummer vier in de wacht tot er een vrouw is benoemd. Een effectieve maatregel: van de 29 nieuwe hoogleraren, zijn er acht vrouw.

Volgens Jan Kuijpers, hoogleraar sterrenkunde en decaan van de bètafaculteit aan de Radboud Universiteit, moet er ook actief worden gezocht naar excellente vrouwen in binnen- en buitenland, en vervolgens moeten zij worden geattendeerd op de vacature. 'Vrouwen, ook de meest talentvolle, zijn in de regel bescheidener dan mannen. Als je hen wijst op een vacature, reageren ze.'

Kuijpers wil om twee redenen meer vrouwen op de hoogste niveaus van zijn faculteit Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica. 'Onderzoeksteams die uit mannen en vrouwen bestaan, blijken betere resultaten te boeken. Ook hebben we meer vrouwelijke rolmodellen aan de top nodig om meer studentes te trekken, want er dreigt een groot tekort aan bètawetenschappers.'

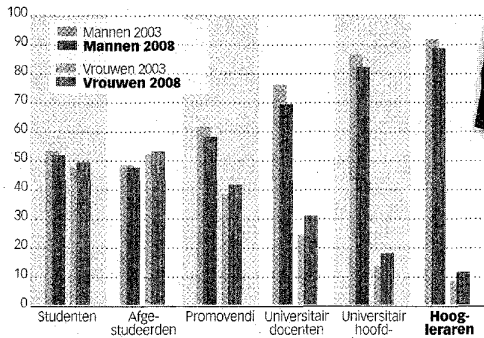
Ook Anne Flierman, collegevoorzitter van de Universiteit Twente zet zich in. Hoogleraarsbenoemingen waar geen vrouwen bij betrokken zijn, keurt hij niet goed. Ook vraagt hij bij elke sollicitatieprocedure een verantwoording wat er is gedaan om vrouwen te werven voor de post. Alle faculteiten hebben de opdracht gekregen vrouwelijk talent te spotten en te stimuleren voor een wetenschappelijke carrière. 'De resultaten van alle inspanningen zijn niet daverend, maar het gaat wel de goede kant op', zegt hij.

De Stichting de Beauvoir, initiatiefnemer van de Monitor Vrouwelijke Hoogleraren, vestigt haar hoop op de komende vijf jaar. In die periode gaat een kwart van de hoogleraren van de babyboomgeneratie, 625 in totaal en voornamelijk mannen, met emeritaat.

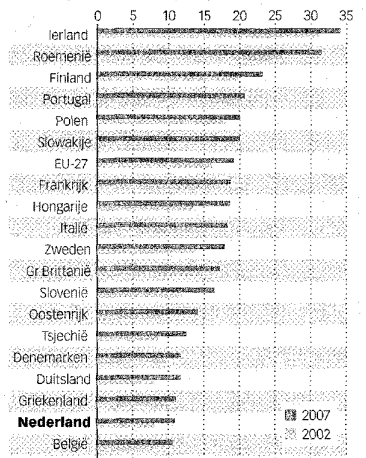

TE WEINIG VROUWELIJKE HOGLERAREN

Man-vrouwverdeling op universiteiten, in procenten

Percentage vrouwelijke hoogleraren in de EU

Universiteit	Percentage vrouwelijke hoogleraren	Aantal mannelijke hoogleraren	Aantal vrouwelijke hoogleraren
Radboud Nijmegen	16,7	201	34
UVA Amsterdam	16,5	270	44
Leiden	16,3	211	34
Utrecht	14,3	244	35
RU Groningen	13,4	222	30
Maastricht	12,2	82	10
Open Universiteit	11,0	31	3
VU Amsterdam	10,5	210	22
Wageningen	9,9	99	10
Tilburg	9,0	175	17
TU Delft	7,0	216	15
Erasmus Rotterdam	6,6	109	7
Twente	5,8	125	7
TU Eindhoven	1,6	127	2

02/10/09 © de Volkskrant - rijn, ea. Bron: Monitor Vrouwelijke Hoogleraren 2009